

●●●●
ZADKINE

leren
denken
durven
doen

Doorbraakproject Werkplekleren Rijnmond

Opbrengsten en overdracht

11 oktober 2011

**HOGESCHOOL
ROTTERDAM**

Stageritme op de leerafdeling

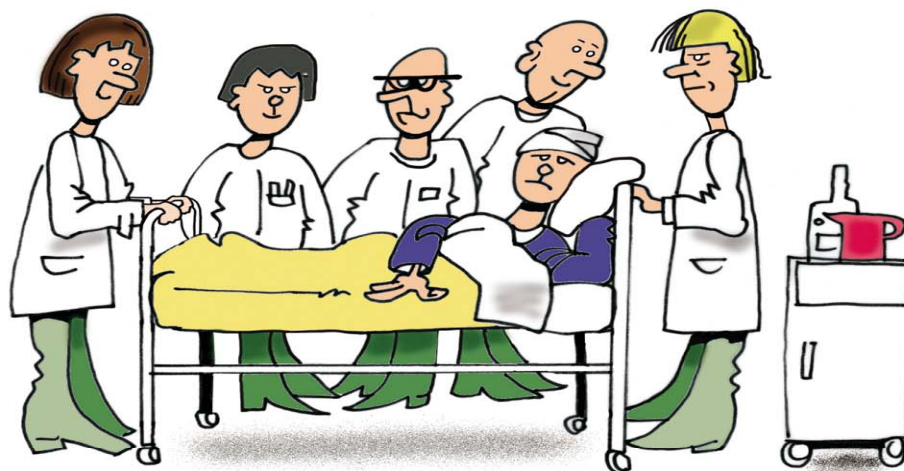
- *Het ritme van een stage is steeds meer uitgekristalliseerd en bestaat momenteel uit stages van 20 weken, met een vast dagdeel voor contact met docenten (mbo en hbo), die er beide tegelijkertijd zijn en met heel de groep studenten werken.*
- *Stagiairs zijn niet altijd allemaal dezelfde gedurende de stageperiode. Bijvoorbeeld mbo-ers kunnen eerder al gestart zijn als de hbo-ers na hun voorjaarsvakantie beginnen.*
- *Voor de leerafdeling heeft zowel het gelijk starten als het ongelijk starten voor- en nadelen; het is een kwestie van uitproberen.*

... experimenteel leren ...

Meer handen aan het bed

- *Op leerafdelingen is relatief veel menskracht beschikbaar door de 'boventaligheid' van de studenten.*
- *Doordat er "meer handen aan het bed zijn", krijgen zorgvragers meer persoonlijke aandacht dan in een normale situatie. Het blijkt dat hun tevredenheid toeneemt en dat ze een veiliger gevoel hebben.*
- *Studenten op de afdeling verlichten de werkdruk van regulier personeel (tenzij ...)*

... meerdere handen aan het bed ...

Tenzij ... Begeleidingsmoeheid

- *Bij begeleidingsmoeheid is er sprake van een afgenomen motivatie voor het begeleiden van stagiaires op een leerafdeling.*
- *“Voor de meeste werknemers is het contact met bewoners een belangrijke motivatie om te kiezen voor dit beroep.”*
- *“Omdat de studenten alle basiszorg voor hun rekening nemen, zijn er weinig contactmomenten met bewoners.”*
- *Werkbegeleiders op een leerafdeling begeleiden studenten “met de handen op de rug.”*
- *Niet iedereen is geschikt om werkbegeleider te zijn.*

... begeleidingsmoeheid ...

Werkverdeling in de groep studenten

- *Een leerafdeling zorgt er voor dat studenten wennen aan het soort werk en leren op tijd te komen en op tijd te werken.*
- *Een leerafdeling blijkt niet voor elke student geschikt te zijn, met name niet voor studenten die nog veel sturing nodig hebben of in de groep nog niet zo mondig zijn.*
- *Om op een leerafdeling als student goed te kunnen functioneren moet je over een aantal competenties (in aanzet) beschikken.*
- *Hbo'ers moeten lagere niveaus coachen; kunnen coachen is ook een leerdoel voor hen.*

... jý zit daar maar en ik doe al het werk ...

Bereikbaarheid leerafdeling

- *Sommige studenten zijn niet gelukkig met een leerafdeling omdat ze er 'gewoon worden geplaatst'.*
- *Soms komen studenten door 'gedwongen plaatsing' op een afdeling terecht komen waar ze inhoudelijk geen affiniteit mee hebben.*
- *Plaatsing van studenten gebeurt vaak heel pragmatisch: "op woonplaats en postcode en zo."*

... bereikbaarheid stage adres ...

Betekenisvol leren

- *Waar het uiteindelijk op neer komt is dat de professionaliteit van alle betrokkenen – studenten, opleiders, medewerkers, praktijkopleiders- zich in een samenhangend, continu proces ontwikkelt, hetgeen leidt tot “growth” and “renewal”.*
- *Leren op de werkplek gebeurt vanuit onderwijsoptiek in een informele, ongestructureerde omgeving, maar vanuit de arbeidsoptiek geredeneerd juist in een sterk gestructureerde omgeving.*

... dat ineens de hele groep wisselt ...

Groepsdynamica

- *Studenten leren samen te werken en dat is een belangrijke voorwaarde om na de opleiding in de beroepspraktijk te gaan werken.*
- *Je gaat werken in een team en dat stelt eisen aan je sociaal-communicatieve competenties.*
- *Soms zitten studenten samen op een leerafdeling terwijl er op school al spanning was. Je kunt proberen dat te vermijden, maar aan de andere kant, ze kunnen ook in hun latere werk met spanningen te maken krijgen. Daar kunnen ze hier al mee leren omgaan.*

... leerlingen die het niet met elkaar kunnen vinden ...

Toenemende zelfsturing

- *Per dag wordt bekeken wie wat gaat doen, zorgprotocollen zijn leidend (als is er spanning tussen protocolversies), studenten gaan van begeleid naar onbegeleid leren.*
- *Maar sommige groepen studenten, daarmee gaat het moeizamer, die zijn niet zo zelfstandig, wachten af en nemen nauwelijks initiatief.*

... leerling op sleeptouw ...

Communicatieve vaardigheden

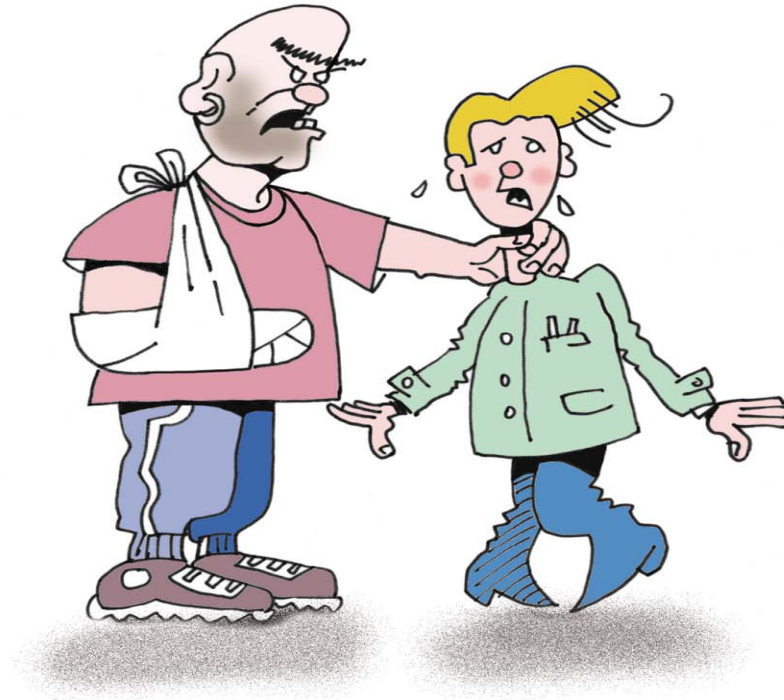
- *Een leerafdeling blijkt niet voor elke student geschikt te zijn, met name niet voor studenten die nog veel sturing nodig hebben of in de groep nog niet zo mondig zijn.*
- *Het kan aan de andere kant ook lastig zijn als iedereen heel mondig is.*

... te mondige leerlingen ...

Betekenisvol leren

- *Betekenisvolle leersituaties voor studenten komen op de leerafdelingen zowel voor in situaties mét opleiders als zónder opleiders.*
- *Leren om hulp in te roepen als je ergens zelf niet uitkomt, is daarvan een voorbeeld.*
- *Ook veelgenoemd is het uitproberen van nieuwe handelingsmogelijkheden, zoals bij het omgaan met een lastige patiënt.*

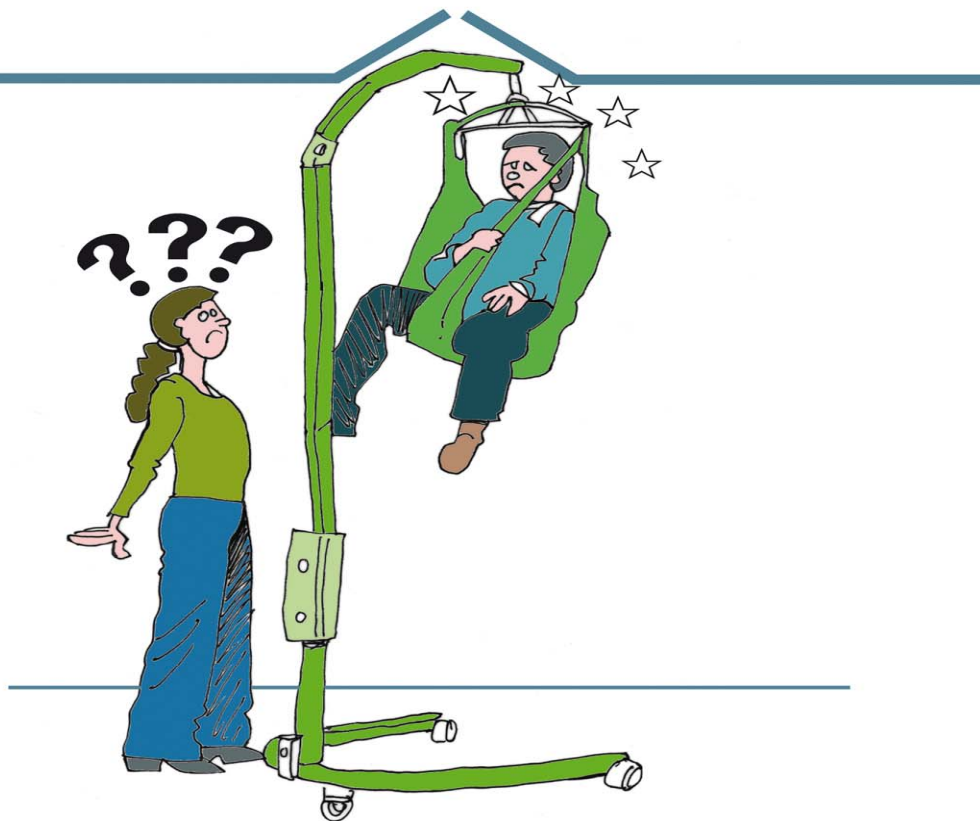
... een tegenwerkende patiënt helpen ...

Betekenisvol leren

- *De intervisiemiddagen zijn belangrijke leermomenten, omdat vooral daar het leren van en met elkaar aan de orde is, en leerafdelingen zich hierin onderscheiden van individuele stages.*
- *Maar ook ‘gewoon’ het leren van nieuwe zorgtechnische handelingen, zoals werken met de tillift, catheteriseren en douchen van een patiënt zijn voorbeelden van leersituaties voor studenten.*

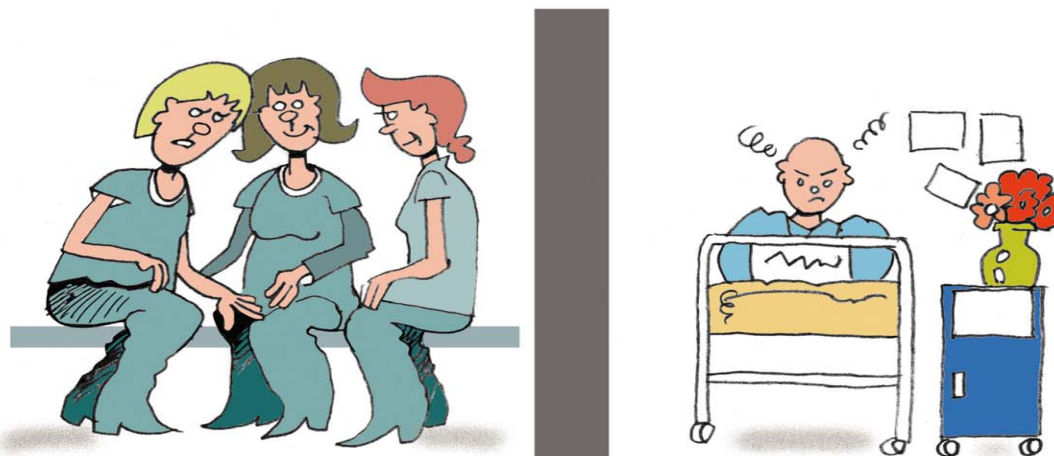
... werken met een tillift ...

... werken met een tillift ...

Zusterpostgedrag

- *Studenten leren niet altijd alleen maar constructieve zaken. Een voorbeeld daarvan is .....*

... zusterspost ...

Belang van kennis

- *Aan dit project lagen onderzoeks/kennisvragen van de leerafdelingen ten grondslag.*
- *Maar hoe zit het met de plaats van kennis in het onderwijs?*
- *“Uitgangspunt is dat aan het einde van de kabinetsperiode elke hbo-opleiding heeft gezorgd dat de kennisbasis is versterkt en dat toetsing en examinering extern wordt gevalideerd”
(Staatssecretaris Zijlstra van OCW)*
- *Bij de invoering van competentiegericht onderwijs is soms ten onrechte kennisontwikkeling van studenten verwaarloosd.*

... kennis was een vies woord ...

Kloof tussen theorie en praktijk

- *De leerafdeling is gestart om de theorie en praktijk in de opleiding beter op elkaar te laten aansluiten.*
- *Het doorbraakproject werkplekieren is tegelijkertijd ook bedoeld om te proberen de kloof tussen onderzoek en onderwijspraktijk (binnen en buiten school) te overbruggen.*

Ik heb een
boek gelezen
over het bouwen
van een brug!

Ik ook!

... kloof tussen theorie en praktijk ...

Overdracht van de projectopbrengsten

Overdracht van de projectopbrengsten

- **Wat is in dit project ‘betekenisvol leren’ voor u?**
- **Welke opbrengsten spreken u het meeste aan?**
- **Wat zou er in algemene zin moeten gebeuren?**
- **Welke volgende stap is nodig?**
- **Wat is de volgende stap die u zelf gaat zetten?**